

НАРОДНО СЪБРАНИЕ
Вх. № 553 - 16 - 10
Лама 18 / 05 2015 г.

КОМИСИЯ ПО ВЗАИМОДЕЙСТВИЕТО С НЕПРАВИТЕЛСТВЕНИТЕ

ОРГАНИЗАЦИИ И ЖАЛБИТЕ НА ГРАЖДАНТИТЕ

София 1169, пл. "Княз Александър I" №1, 02 / 939 21 43, 02 / 939 36 40

02
16
[Signature]

ДОКЛАД за първо гласуване

Относно: Законопроект за изменение и допълнение на Закона за пряко участие на гражданите в държавната власт и местното самоуправление № 554-01-72, внесен от Петър Владиславов Славов и група народни представители на 08.04.2015 г.

На свое редовно заседание, проведено на 7 май 2015 г., Комисията по взаимодействието с неправителствените организации и жалбите на гражданите обсъди законопроект за изменение и допълнение на Закона за пряко участие на гражданите в държавната власт и местното самоуправление № 554-01-72, внесен от Петър Владиславов Славов и група народни представители на 08.04.2014 г.

В заседанието взеха участие: народният представител Вили Лилков от името на вносителя, Атанас Славов, представител на Министерство на правосъдието.

От името на вносителя, законопроектът бе представен от народния представител Вили Лилков. В мотивите към предложения законопроект бе изложено, че правовете за иницииране на референдум – национален и местен, както и правовете по отношение на валидността, са неоправдано високи. Предлаганите промени са в ал. 1 на чл. 10, т. 5 числото „200 хиляди“ да се замени със „150 хиляди“ и в ал.2 на чл.10 числото „500 хиляди“ да се замени с „300 000“. По отношение на прага за валидност се предвижда референдумът да се смята за валиден, ако в него са участвали повече от половината граждани с избирателни права, които имат право да гласуват на избори за Народно събрание.

В настоящия текст на закона съществува възможността за произвеждане на национален референдум по предложение на не по-малко от една пета от общинските съвети в страната. В законопроекта се предвижда това число да бъде намалено до една десета. Предложение за иницииране на местен референдум съгласно сега действащия закон могат да направят една пета от общинските съветници, но не по-малко от трима. Предложението е числото да бъде намалено на една десета. Тези промени ще увеличат възможността за произвеждане на референдуми в страната.

В представените мотиви към законопроекта бе изложено, че е необходимо да се намалят изискваните лични данни при събирането на подписката за провеждане на референдум, с цел да се избегнат злоупотреби с лични данни и по този начин да се насърчи активността на гражданите за участие в подписките. В законопроекта се предлага при събиране на подписи, личните данни да се ограничат само до населено място и улица, съответно район, квартал и блок, но да не се изисква точен адрес.

Друг съществен проблем, който може да бъде избегнат с предложените промени, е прекратяването на инициатива за провеждане на референдум в следствие на прекратяване на мандата на НС. В настоящия законопроект се предвижда новоизбраното НС да довърши процедурата, стартирана в предходното НС.

По законопроекта, внесен от народния представител Петър Владиславов Славов и група народни представители е постъпило становище от Министъра на правосъдието, в което е изразена принципна подкрепа по внесените промени. Анализът, направен по прилагането на сега действащия Закон, показва, че по-високото изискване за брой подписи възпрепятства провеждането на референдуми и стимулира повече злоупотреби с лични данни. По отношение на предложението за намаляване на кворума за валидност на референдума на 50% от избирателния корпус следва да се отчитат стандартите на Венецианската комисия на Съвета на Европа, според която въвеждането на кворум има като цяло негативен ефект върху пряката демокрация, тъй като вместо да стимулира гражданското участие, на практика стимулира бойкота и неучаснието. Възприетата от Венецианската комисия препоръка е или изобщо да не се предвижда кворум за валидност, а в случай, че се предвижда, те да са фиксирани към един нисък праг (20-25%).

В становището си Общественият съвет към Комисията подкрепя представеното становище по принцип и предлага следните предложения за промени в Закона за прякото участие на гражданите в държавната власт и в местното самоуправление:

- Удължаване на срока за събиране на подписи в подкрепа на национален или местен референдум до 6 месеца, което обаче да не изключва по-ранно приключване на процеса и депозиране на подписите (при събрани достатъчен брой подписи);
- Невъзможност от страна на Народното събрание/Общинските съвети да

преформулират или редактират въпроса на инициативния комитет (когато е осъществена гражданска инициатива за референдум чрез подписка);

- Облекчаване на изискванията за предоставяне на лични данни при участие в подписки за гражданска инициатива и референдуми – да не се изисква ЕГН, а само рождения дата;
- Предоставяне на възможност за събиране на подписи онлайн (по аналогия с Европейската гражданска инициатива);
- Включване на нов раздел в Закона във връзка с информационната кампания с цел гарантиране на условия и предпоставки за широк обществен дебат, прозрачност и равнопоставеност на различните гледни точки;
- Въвеждане на възможност за реална законодателна гражданска инициатива.

В хода на дискусията народните представители членове на комисията изразиха становище, че в действащата към момента нормативна уредба по отношение на националните и местни референдуми е необходима промяна. В изказванията си те подкрепиха предлаганите промени във внесеният законопроект.

Въз основа на дискусията и след проведено гласуване, Комисията по взаимодействието с неправителствените организации и жалбите на гражданите с **12 гласа „ЗА“, 0 гласа „ПРОТИВ“ и 0 глас „ВЪЗДАРЖАЛИ СЕ“** предлага на Народното събрание да приеме на първо гласуване законопроект за изменение и допълнение на Закона за пряко участие на гражданите в държавната власт и местното самоуправление № 554-01-72, внесен от Петър Владиславов Славов и група народни представители на 08.01.2015 г.

**ПРЕДСЕДАТЕЛ НА
КОМИСИЯ ПО ВЗАИМОДЕЙСТВИЕ С
НЕПРАВИТЕЛСТВЕННИТЕ ОРГАНИЗАЦИИ
И ЖАЛБИТЕ НА ГРАЖДАНИТЕ**

БОЙКА МАРИНСКА